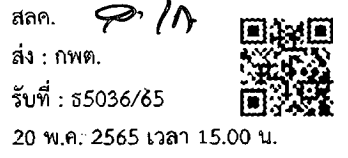

ด่วนที่สุด

ที่ รง ๐๕๐๒/๑๕๓๖๒

สค. ๑/ก
ส่ง : กพต.
รับที่ : ธ5036/85
กพต. ๑๗.๑
วันที่ ๑๓.๑.๒๕๖๕
เวลา ๑๕.๑๕

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
กรณีรัฐบาลสหรัฐอเมริการะบุให้สินค้าจากอุตสาหกรรมประมงไทยอยู่ในรายการสินค้าที่ผลิตโดยแรงงานเด็ก
และแรงงานบังคับ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๓๖๓๔ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. รายงานสรุปผลการพิจารณาในภาพรวมต่อข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 ๓. รายงานการประชุมหารือข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีรัฐบาลสหรัฐอเมริการะบุให้สินค้าจากอุตสาหกรรมประมงไทยอยู่ในรายการสินค้าที่ผลิตโดยแรงงานเด็กและแรงงานบังคับ

ด้วยกระทรวงแรงงาน ขอเสนอเรื่อง ผลการพิจารณาข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีรัฐบาลสหรัฐอเมริการะบุให้สินค้าจากอุตสาหกรรมประมงไทยอยู่ในรายการสินค้าที่ผลิตโดยแรงงานเด็กและแรงงานบังคับ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๑) การเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง (๔) การลดความเหลื่อมล้ำ (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต (๖) การบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับบริหารราชการกระทรวงแรงงาน ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี มีหนังสือแจ้งให้กระทรวงแรงงานทราบว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้เสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีรัฐบาลสหรัฐอเมริการะบุให้สินค้าจากอุตสาหกรรมประมงไทยอยู่ในรายการสินค้าที่ผลิตโดยแรงงานเด็กและแรงงานบังคับ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งมอบหมายกระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการดังกล่าวในภาพรวมแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะกรรมการต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งมอบหมายกระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลัก รับเรื่องรายงานผลการพิจารณาตามข้อเสนอแนะมาตรการ

หรือแนวทาง...

หรือแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีรัฐบาลสหรัฐอเมริการะบุให้สินค้าจากอุตสาหกรรมประมงไทยอยู่ในรายการสินค้าที่ผลิตโดยแรงงานเด็ก และแรงงานบังคับไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ คณะกรรมการระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว

๓. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

กระทรวงแรงงานได้พิจารณาข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีรัฐบาลสหรัฐอเมริการะบุให้สินค้าจากอุตสาหกรรมประมงไทยอยู่ในรายการสินค้าที่ผลิตโดยแรงงานเด็กและแรงงานบังคับ โดยได้จัดประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ผ่านระบบประชุมทางไกล ZOOM Meeting เพื่อหารือร่วมกับกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ และคณะกรรมการระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย เพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ กรณีให้คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ คณะกรรมการระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง บังคับใช้กฎหมาย เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับอย่างเคร่งครัดโดยไม่เลือกปฏิบัติ พร้อมทั้งร่วมกันทบทวนแนวปฏิบัติและอบรมบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินการข้างต้นอย่างสม่ำเสมอโดยแนวปฏิบัติดังกล่าวควรนำ “ตัวชี้วัด ภาวะแรงงานบังคับ” ของโครงการปฏิบัติการพิเศษขององค์การแรงงานระหว่างประเทศเพื่อจัดการใช้แรงงานบังคับมาเป็นพื้นฐานในการประเมิน หรือคัดแยกเบื้องต้นว่า แรงงานคนใดอยู่ในสถานการณ์สุ่มเสี่ยงที่จะตกเป็นแรงงานบังคับ พร้อมทั้งต้องปรับมาตรการในการดำเนินการข้างต้นให้สามารถรองรับกับสถานการณ์แทรกซ้อนอื่น ๆ ได้ด้วย เพื่อป้องกันมิให้เกิดช่องว่างอันนำไปสู่ปัญหาการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับ โดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

สรุปผลการพิจารณาตามมติที่ประชุม หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายได้มีการทบทวนพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถผู้บังคับใช้กฎหมายอย่างต่อเนื่องและดำเนินการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถตรวจสอบคัดแยกแรงงานบังคับตามข้อบ่งชี้ภาวะแรงงานบังคับของ ILO มีมาตรการการบังคับใช้กฎหมายเชิงรุกที่เท่าทันกับรูปแบบการหลอกลวงบังคับใช้แรงงานที่เปลี่ยนแปลงไปในสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงความร่วมมือขององค์กรภาคีต่างประเทศ องค์กรภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชนในประเทศ มีการดำเนินงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง ส่งผลให้ปี ๒๕๖๔ มีสถิติการจับกุมดำเนินคดีอาญาเพิ่มมากขึ้นในคดีค้ามนุษย์โดยรวม เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๘๔ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีค้ามนุษย์ในรูปแบบบังคับใช้แรงงานสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้เพิ่มขึ้นอัตราร้อยละ ๖๐ รวมถึงคดีตัวอย่างสำคัญนำมาถอดบทเรียนที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพความเชี่ยวชาญของผู้บังคับใช้กฎหมายและการทำงานร่วมกันของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและองค์กรภาคประชาสังคม

ประเด็นที่ ๒ ให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการระหว่างหน่วยงานของรัฐ ผู้ประกอบการเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการป้องกันการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับ และพัฒนากลไกการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวร่วมกัน เพื่อให้ผู้เสียหาย

หรือผู้พบเห็นสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย ด้วยภาษาที่เป็นที่เข้าใจและเหมาะสมกับแต่ละกลุ่มพร้อมกับจัดให้มีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงระหว่างกันเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายจากปัญหาข้างต้น

สรุปผลการพิจารณาตามมติที่ประชุม การบูรณาการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการป้องกันการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับระหว่างหน่วยงานรัฐ ผู้ประกอบการและองค์กรภาคประชาสังคม และสนับสนุนให้องค์กรเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคม มีบทบาทในการตรวจสอบปัญหาการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับในอุตสาหกรรมประมง อ้อย เครื่องนุ่งห่ม และอุตสาหกรรมอื่น ๆ นั้น กระทรวงแรงงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแผนงานกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการเอกชนมิให้กระทำความผิด รวมถึงให้องค์กรเครือข่าย ภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเอกชนมีบทบาทเฝ้าระวัง แจ้งเหตุในช่องทางกลไกการร้องเรียนของทุกหน่วยงาน

ประเด็นที่ ๓ ให้คณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย เปิดโอกาสและสนับสนุนให้องค์กรเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคมมีบทบาทในการตรวจสอบปัญหาการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับในอุตสาหกรรมประมง อ้อย เครื่องนุ่งห่ม และอุตสาหกรรมอื่น ๆ อย่างรอบด้าน นอกจากการตรวจสอบโดยหน่วยงานของรัฐพร้อมกันนี้ต้องให้ภาคส่วนดังกล่าวมีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลสาเหตุของปัญหาและ/หรือแนวทางการแก้ไขปัญหากรณีสินค้าของไทยถูกระบุในรายการสินค้าที่ผลิตโดยแรงงานเด็กและแรงงานบังคับด้วย

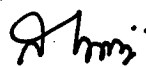
สรุปผลการพิจารณาตามมติที่ประชุม คณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายเปิดโอกาสและสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรนายจ้าง องค์กรลูกจ้าง องค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคมมีบทบาทในการตรวจสอบปัญหาการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับในอุตสาหกรรมประมง อ้อย เครื่องนุ่งห่ม และอุตสาหกรรมอื่น ๆ อย่างรอบด้าน เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย และคณะอนุกรรมการเพื่อติดตามและรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับในกลุ่มสินค้าประเภท กุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงแรงงานพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานผลการพิจารณาตามข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีรัฐบาลสหรัฐอเมริการะบุให้สินค้าจากอุตสาหกรรมประมงไทยอยู่ในรายการสินค้าที่ผลิตโดยแรงงานเด็ก และแรงงานบังคับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ ชมกลิ่น)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน